

Drömtraktorn

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Zeke och Daniels stora intresse är traktorer och traktorpulling. En dag hittar de en gammal traktor som ser övergiven och söndrig ut. När deras lärare Alf presenterar nästa projekt som handlar om att fixa något som är söndrigt, väcks en idé i pojkarne.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. (SV åk 4–6)
- Hur olika komponenter samverkar i enkla tekniska system, till exempel i ficklampor. (TK åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Identifiera och analysera tekniska lösningar utifrån ändamålsenlighet och funktion.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)
- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Undersökande av hur några vardagliga föremål är uppbyggda, utformade och fungerar, samt ge förslag på hur de kan förändras. (TK åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Jämföra och reflektera över tekniska lösningar i vardagen utifrån ändamålsenlighet och funktion.

ORD ATT FÖRKLARA

exemplar

gökur

gläntan

baklastare

servo

tvärslån

byttor

topplocket

packningar

drivknuten

rammade

rörtång

”WALK AND TALK”

När eleverna har läst boken får de genomföra en ”walk and talk”. Dela in dem i par eller smågrupper och be dem att gå en runda på bestämd tid och reflektera över boken. Innan de går kan du ge dem några tips på vad som kan diskuteras. Exempel:

- Vad tyckte du om boken?
- Vad var bra?
- Vad var mindre bra?
- Vad fastnade du för?
- Saknade du något?
- Vad kände du när du läste boken?
- Har du varit med om något liknande det som presenteras i boken?
- Lärde du dig något av att läsa boken?
- Hur många traktorer får boken? Betygsätt mellan 1 och 5, där fem är bästa betyg.

Återkoppla gemensamt när alla samlas efter promenaden.

TRAKTORNS HISTORIA

Gör en presentation för eleverna med fakta, bilder och filmklipp om traktorns historia. Här är förslag på vad presentationen kan innehålla.

- Vem uppfann den första traktorn? Hur såg den ut och vad användes den till?
- Traktorns utveckling.
- Användningsområden.
- Vilka modeller/märken finns?
- Kostnader.
- Traktorer idag.

Efter presentationen får eleverna reflektera, svara på frågorna nedan och dela med sig av sina svar i smågrupper.

- Vilken information tycker du är viktigast att känna till?
- Vilken del av presentationen tyckte du var mest intressant?
- Vad skulle du vilja lära dig mer om?

LÅDOR MED TEKNIKUTMANINGAR

I skolprojektet som presenteras i boken får eleverna en låda med en teknisk pryl som är sönder. Elevernas uppgift blir att försöka hitta felet och få prylen att fungera igen.

Gör i ordning lådor med olika tekniska prylar som helt eller delvis har plockats isär. Lägg några av delarna i en gemensam låda för de olika prylarna.

Elevernas uppgift blir att montera ihop prylen igen.

1. Försök först bygga ihop prylen.
2. Försök sedan upptäcka vad som saknas.
3. Prova och finn lösningar.

Låt eleverna arbeta i par eller smågrupper.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Traktorn

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad hade Reine alltid på sig?
Reine hade alltid en grå mössa med en örn av guld över skärmen.
2. Vilken sorts traktor hittade pojkarna?
De hittade en Boxer.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Vad är Daniel och Zeke intresserade av?
De är intresserade av traktorer och traktorpulling.
4. Varför missade pojkarna bussen?
Daniel ville inte åka utan Zeke som hade glömt att kolla klockan.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

5. Vad vet du om traktorer? Berätta.
Eget svar.

Rektorn

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

6. Vilken sorts bil har rektorn?
Rektorn har en Mercedes E 350.
7. Vad heter rektorn?
Rektorn heter Mats Gardell.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

8. Varför gick pojkarna inte in när de kom fram till skolan?
De gick inte in för att det snart skulle vara rast.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

9. Vilka regler har ni kring snö på er skola?
Eget svar.

Projektorn

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

10. Vem är Alf?
Alf är pojkarnas lärare i fysik.
11. Hur mycket pengar skulle eleverna få för varje projekt?
De skulle få 150 kr för varje projekt.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

12. Vad var tanken med teknikprojektet?
Tanken var att de skulle ta något som var trasigt. Sedan skulle de undersöka, komma fram till felet och försöka laga det.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

13. Tycker du att pojkarna skulle få ta sig an projektet som de ville? Motivera.
Eget svar.

Irene och kärleken

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

14. Varifrån kom gökuret?
Gökuret kom från Taiwan.
15. Vilken färg hade Irenes moped?
Irenes moped var gul.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

16. Vad gav Irene dem för råd?
Hennes råd var att pojkarna skulle låtsas arbeta med gökuret men fixa med traktorn i hemlighet.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

17. Vad tänker du om hur Irene försöker få Zeke att bli kär i henne? Berätta.
Eget svar.

Gammelgösta

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

18. Vem är Tomas?
Tomas är Zekes pappa.
19. Vad heter ägaren av traktorn?
Ägaren heter Gösta.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Varför bussade Gösta hunden på pojkarna?

Han ville att pojkarna skulle ge sig iväg och tyckte inte att de gjorde de tillräckligt snabbt.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. Skriv några saker som du förknippar med färgen röd.

Eget svar.

Tummen på ratten

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

22. Vad använde killarna för att ta hem traktorn?

De använde Tomas baklastare för att bogsera hem traktorn.

23. Var fick pojkarna ha sin verkstad?

De fick ha sin verkstad i Tomas gamla svinstia.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Vad ska man tänka på när en traktor inte har servo?

När en traktor inte har servo får man inte ha några tummar innanför ratten eftersom det kan innebära att man blir skadad.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

25. Pojkarna valde att ta traktorn trots att Gösta hade sagt nej. Vad tycker du om det?

Eget svar.

Svinstian

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

26. Var låg Svinstian?

Svinstian låg längst bort i den stora ladan.

27. Hur vaknade Daniel?

Han vaknade av sina egna skrik.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. Hur föreställde sig Daniel verkstaden?

Han föreställde sig starka lampor, vita putsade väggar, rent golv, traktorn på en smörjgrop, högtalare med musik och två fåtöljer.

29. Vad handlade Daniels dröm om?

Han drömde att en polisbil stoppade honom när han var ute och körde med traktorn. Ur bilen kom flera poliser, Gammelgösta och Devil. Devil anfall Daniel med sin stora käft.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

30. Berätta om någon mardröm som du har haft.

Eget svar.

Drömtraktorn

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

31. Hur lång tid tog det att få i ordning Svinstian?

Det tog en vecka att få i ordning Svinstian.

32. Vad hette den översta låten?

Den översta låten hette Dream Tractor.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Hur kunde man se att traktorn var i dåligt skick?

Traktorn saknade färg, var rostig och hade bucklor.

34. Vilka råd gav Zekes pappa om traktorn?

Han sa att de behövde byta batteri och däcken.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

35. Om du haft en verkstad, vad skulle du ha kallat den då? Motivera.

Eget svar.

Skrotnisse

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

36. Vad kallade killarna sina konton på Facebook och Instagram?

De kallade dem "Världens bästa traktor".

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

37. Vart åkte de för att få tag i delar till traktorn?

De åkte till Nisses skrot för att få tag på delar till traktorn.

38. Hur gick det till med däcken till traktorn?

Däcken till traktorn var för dyra. Pojkarnas pengar räckte inte till så Nisse gav dem däcken gratis.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

39. Har du några tips på var man kan hitta saker till ett billigt pris? Berätta.
Eget svar.

Vi måste göra något

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

40. Vem är Eva?
Eva är Daniels mamma.
41. Eva föreslog att pojkarna skulle ge en gåva som tack till Gösta. Vad föreslog hon?
Hon föreslog att de skulle ge honom en sockerkaka som hon kunde baka.
42. Vad hade Irene gjort för en tatuering?
Hon hade gjort ett hjärta med ett Z inuti.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

43. Varför skrev pojkarna ut bilder på olika traktorer?
De skrev ut bilder för att få inspiration till traktorn som de höll på att fixa till.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

44. Vad tycker du att pojkarna ska göra åt Reine? Motivera.
Eget svar.

Gösta och Devil

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

45. Vad skulle Zeke gå och kolla på?
Han skulle kolla på deras gamla släde.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

46. Varför blev Daniel rädd?
Han blev rädd när han fick syn på Gösta och Devil vid busshållplatsen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

47. Hur tror du Gammelgösta skulle reagera på att pojkarna hade tagit traktorn? Motivera.
Eget svar.

Underbart är kort

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

48. Hur lång tid tog det att sätta ihop traktorn?
Det tog två veckor att sätta ihop traktorn.
49. Hur mycket kostade startmotorn som de hittade på nätet?
Startmotorn kostade 1 750 kr.
50. I vilken klass går pojkarna?
De går i åttan.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

51. Hur kan man förstå att Tomas var imponerad av pojkarnas arbete?
Tomas berömde pojkarna och sa att om han hade haft ett företag så skulle han ha anställt dem.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

52. Hur skulle du ha gjort för att få tag i pengar?
Eget svar.

Sockerkakan

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

53. Vad drack pojkarna till sockerkakan?
De drack Coca-Cola till sockerkakan.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

54. Hur löste det sig med pengar?
Pojkarnas föräldrar valde att dela på kostnaden för startmotorn.
55. Varför åt pojkarna upp sockerkakan?
De åt upp sockerkakan för att de inte vågade gå med den till Gammelgösta.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

56. Vilken är din favoritkaka? Berätta.
Eget svar.

Isfällan

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

57. Vilken dag ska arbetet redovisas?
Det ska redovisas på fredag.

58. Vilka får gå på först på bussen?
De yngsta barnen på lågstadiet får gå på först.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

59. Varför plingade det i Zekes mobil?
Det var ett meddelande från Ica som berättade att paketet med startmotorn skulle komma i morgon eftermiddag.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

60. Zeke sa till Daniel att det var skönt att bli av med Irene. Daniel kände dock inte likadant. Hur tror du att han kände och varför?
Eget svar.

Hämnden

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

61. För vem kommer Reine att berätta vad killarna gjorde?
Han kommer att berätta för rektorn.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

62. Vad hände när Reine såg slangen?
Han bromsade, fick sladd och åkte in i en snödriva.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

63. Hur tror du pojkarna kände sig efter det som hände?
Eget svar.

Straffet

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

64. Vem väntade på pojkarna utanför rektorns rum?
Daniels mamma Eva och Zekes pappa Tomas väntade utanför rektorns rum.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

65. Vilket straff skulle pojkarna få?
Straffet skulle bli att föräldrarna inte betalade för startmotorn.
66. Vad händer om man inte hämtar ut ett paket?
Hämtar man inte ut ett paket så skickas det tillbaka där det kom ifrån.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

67. Rektorn verkade ha svårt att tro på vad pojkarna berättade. Varför var det så, tror du?
Eget svar.

Tatueringen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

68. Vem öppnade dörren?
Irene öppnade dörren.
69. Hur mycket pengar hade Irene?
Hon hade 2 000 kr.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

70. Vad ville Irene?
Hon ville berätta att hon kunde låna ut pengar till pojkarna för att fixa traktorn.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

71. Skulle du vilja ha en tatuering? Hur skulle den se ut i så fall?
Eget svar.

Vi rullar

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

72. Vad skrev Daniel till Irene?
Han skrev: Vi rullar nu. Tack för hjälpen.
73. Vem hade kört i diket?
Rektorn, Mats Gardell, hade kört i diket.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

74. På vilket sätt hjälpte pojkarna rektorn?
Pojkarna drog upp rektorns bil ur diket med hjälp av traktorn.
75. Hur reagerade rektorn efter hjälpen?
Han blev glad och tacksam för att han slapp betala en massa pengar till bärgaren.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

76. Vart skulle du tagit din första tur med traktorn? Motivera.
Eget svar.

Huvudet i fönstret

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

77. Vad såg pojkarna i fönstret när de kollade på filmen?
De såg att Irene stod och kollade in genom fönstret.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

78. Vem skulle få börja redovisa?
Daniel och Zeke kom först i turordningen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

79. Vad tycker du att rektorn skulle ha gett pojkarna som tack?
Eget svar.

Den stora dagen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

80. Hur lång tid tog det att köra till skolan?
Det tog en halvtimme att köra till skolan.
81. Vilket betyg tror pojkarna att de kommer få?
De tror att de kommer få A i betyg.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

82. Vad skulle de använda luftpistolen till?
De skulle använda luftpistolen som startpistol vid traktorpullingen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

83. Vad tror du att Alf kommer att tycka om redovisningen?
Eget svar.

Allas drömtraktor

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

84. Vilken sorts traktor är det?
Det är en BM Volvo T 350 Boxer.
85. Hur många bar på släden?
Tio elever bar på släden.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

86. Hur kunde killarna bevisa att de hade fixat traktorn?
De hade filmerna som de hade lagt upp Youtube under tiden de fixade traktorn.
87. Vad brukar traktorpulling gå ut på?
Det brukar gå ut på att dra ett lass som blir tyngre och tyngre ju längre det dras.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

88. Vad tror du Daniel såg vid grinden?
Eget svar.

Den riktige ägaren

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

89. När och var hade Gösta köpt traktorn?
Han hade köpt den 1962 i Eskilstuna.
90. Vad fanns i Ica-kassen?
I Ica-kassen låg det lagade gökuret.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

91. Varför var Daniels skämt så passande?
Han sa att gökuret gick som en klocka och det passade extra bra eftersom det är en klocka.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

92. Tycker du att Gammelgösta eller pojkarna hade mest rätt till traktorn? Motivera.
Eget svar.

Stjälja en traktor

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

93. Vad skulle Gammelgösta göra med traktorn?
Hade skulle sälja den till en samlare i England.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

94. Rektorn hade flera frågor. Varför?
För att pojkarna hade ställt traktorn på hans parkeringsplats och sedan var de inte kvar på skolan.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

95. Har du något förslag på hur de kan lösa problemet?
Eget svar.

Allt är över

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

96. Vad gjorde Zeke efter halva vägen?
Han gick in på en stig i skogen efter halva vägen.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

97. Vad gjorde Daniel när han kom till verkstaden?
Han tände i taket, satte sig i en fåtölj och satte igång hög musik.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

98. Varför tog Zeke ut sin ilska på Daniel? Berätta vad du tror.
Eget svar.
99. Vad gör du när du blir riktigt arg?
Eget svar.

Parkeringsböter

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

100. Vad skulle böterna kosta enligt rektorn?
Böterna skulle kosta fjorton tusen kronor.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

101. Vad förslög rektorn för lösning kring parkeringen?
Han föreslog att han kunde köpa traktorn och sedan kräva Gammelgösta på parkeringsböter för samma summa. Men efteråt skulle traktorn vara rektorns. Annars fick Gammelgösta betala fjorton tusen kronor i böter till rektorn.
102. Var Gammelgösta nöjd efter överenskommelsen?
Gammelgösta var inte nöjd utan blev arg och tyckte att alla andra var skurkar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

103. Varför sa Gammelgösta att han hade tagit bra hand om traktorn när det inte stämmer?
Eget svar.

Blodiga och trötta

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

104. Vad för slags ljud hörde pojkarna?
De hörde motorljud.

105. Vilka kom med traktorn?
Irene, Alf och Mats Gardell kom med traktorn.

106. Vilken mat skulle rektorn be mat-tanten om?
Han skulle be om varmkorv med bröd.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

107. Varför har Reine varit taskig mot pojkarna?
Reine tål inte personer som inte gör som de blir tillsagda och lyder, vilket han inte tycker att pojkarna har gjort.

108. Irene tyckte att Daniel var modig. Varför?
Daniel erkände att han tyckte om Irene och det tyckte hon var modigt gjort.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

109. Pojkarna tycker att traktorer är det bästa som finns. Vad tycker du är det bästa som finns?
Motivera.
Eget svar.